

Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete

H-1085 Budapest Somogyi Béla u. 20.

tel.: (1) 214-5842 tel/fax: (1)266-3464

pdsz@t-online.hu

Tisztelt Palkovics László Miniszter Úr!

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete a szakképzésben foglalkoztatott oktatók kötelező továbbképzésével kapcsolatban az alábbi észrevételeket és javaslatokat teszi, amelynek megfontolását követően várjuk mielőbbi válaszukat és intézkedésüket.

1.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 50. §-a szerint:

(1) **Az oktató négyévenként legalább hatvan óra** továbbképzésben vesz részt.

A szakirányú oktatásban oktatott tantárgy oktatójának továbbképzését **elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni. Megszüntethető annak az oktatónak a jogviszonya, aki a továbbképzésen önhibájából nem vett részt vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen.**

(2) Az oktatót az igazgató háromévente a szakképzésért felelős miniszter által javasolt és a szakképző intézményre az alapján kialakított módszertan szerint értékeli.

A törvény 127. § (5) bekezdése szerint az alkalmazott továbbképzését **az utolsó továbbképzésben való részvételétől kell számítani, ha ez az idő az e törvény hatálybalépésekor már eltelt, az alkalmazott 2021. december 31-éig köteles a továbbképzési kötelezettségét az e törvény szerint teljesíteni.**

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 142. §-a szerint

(1) A továbbképzés **azoknak az ismereteknek és készségeknek a megújítására, bővítésére, fejlesztésére szolgál, amelyekre szükség van a**

szakmai oktatás keretében a foglalkozások megtartásához, a szakképző intézmény tevékenységének megszervezéséhez, a vizsgarendszer működtetéséhez, a mérési, értékelési feladatok, a szakképző intézmény irányítási, vezetési feladatainak ellátásához.

(2) Az oktatónak olyan továbbképzésben kell részt vennie, amely **hozzájárul a szakképzettségéhez kapcsolódó ismeretek és jártasság megújításához, illetve kiegészítéséhez. Az intézményvezetőnek olyan továbbképzésben kell részt vennie, amely hozzájárul az intézményvezetői ismeretek és jártasságok megújításához, illetve kiegészítéséhez.**

(3) Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az oktató, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséhez öt évnél rövidebb idő van hátra.

(4) A továbbképzést a szakképzésért felelős miniszter szervezi meg és finanszírozza. A szakképzésért felelős miniszter a továbbképzés megszervezése keretében biztosítja az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő képzések igénybevételét. Az elérhető képzések listáját a szakképzésért felelős miniszter a tárgyévre vonatkozóan február tizenötödikéig a honlapján közzéteszi.

(5) A továbbképzés teljesítését a regisztrációs és tanulmányi alrendszerben kell nyilvántartani.

(6) A szakképző intézmény Szkt. 40. § (1) bekezdés d) pontja szerinti munkakörben foglalkoztatott alkalmazottja továbbképzésére az oktató továbbképzésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ugyanezen rendelet 359. §-a szerint: Az oktató továbbképzési kötelezettsége a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonyának kezdő napjával kezdődik. Az Szkt. 127. § (5) bekezdése szerinti jogállásváltozással érintett oktató továbbképzési kötelezettsége kezdő napját az oktatónak a szakképző intézmény jogelődjével fennálló jogviszonyának kezdő napjától kell számítani és figyelembe kell venni az oktatónak a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet szerint a továbbképzésre vonatkozó alprogramban **az e rendelet hatálybalépését megelőző hét éven belül teljesített olyan továbbképzését, amely szakmai tartalmában megfelel a 142. § (2) bekezdésének.** A korábbi továbbképzésen való részvétel beszámításáról az igazgató, az igazgató tekintetében a fenntartó, a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a főigazgató dönt.

A PDSZ véleménye szerint az IKK Oktatói Továbbképzési Rendszerében elérhető továbbképzések tartalmukban nem felelnek meg a szakképzési továbbképzésekről szóló jogszabályi előírásoknak. A honlapon feltüntetett képzések általánosak az egyes szakmacsoportok speciális igényei nem jelennek meg. Szaktárgyi témájú továbbképzést gyakorlatilag nem kínálnak. A közismereti tárgyak oktatóival megalázóan bánnak, ez tükröződik a felkínált képzésekben is, amelyek leírása sablonos, elnagyolt. Bármely szakmai szervezet, az OH által akkreditált képzések is színvonalasabb tartalomra utalnak, mint az IKK által felkínáltak. A rövid, felszínes leírások alapján egyértelműen látszik, hogy az illetékesek csak a kötelezően végrehajtandó feladatot próbálják – azt is nagyon felületesen – letudni.

A szakképző iskolákba jár a legtöbb hátrányos helyzetű, tanulási nehézségekkel küzdő tanuló, akikből addig nem lehet jó szakembereket nevelni, amíg az alapvető kompetenciáik, általános műveltségük nem teszik erre alkalmassá őket. Egyébiránt pedig ugyanarra az érettségi vizsgára kell felkészíteni a technikumban tanulókat, mint a közoktatási intézményekbe járó fiatalokat. Ez az abszurd helyzet alapvetően a súlyosan elhibázott szakképzési törvény alapelveiből következik. Nem lenne szabad azonban elfelejteni, hogy az oktató is pedagógus, nem csak szakmai ismeretek átadója, szüksége van feltöltődésre, esetleg motivációjának megerősítésére, amire jó képzések is lehetőséget adhatnak.

A képzésekről részleteket nem közölnek. A jelenléti képzések esetében nincsenek feltüntetve a helyszínek és az időpontok. Ugyancsak nem tisztázták a képzések járulékos költségei.

Az Szt. 50. § (1) szerint a szakirányú oktatásban oktatott tantárgy oktatójának továbbképzését **elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban** kell teljesíteni. Ezzel szemben van olyan szakképzési centrum, amely meghatározta, hogy kizárólag az IKK honlapján feltüntetett képzésekre lehet jelentkezni, jóllehet a szakmát oktatók közül többen évtizedek óta arra vártak, hogy vállalati környezetben teljesíthessék a továbbképzést. Konkrétan az alábbi levelet kapták az oktatók:

„Akinek 2021.12.31-ig továbbképzésre (az ikk.hu-n található listán feltüntetett képzések figyelembevételével) kell menni, kérem, legkésőbb 2021.06.03.-ig adja le jelentkezési lapját az igazgatói titkárságon. Negyedikén délelőtt le kell adnom egy ezzel kapcsolatos táblázatot, így arra kérlek Benneteket, hogy tartsátok be a határidőt.”

Egy másik SZC levele:

"Az oktatók kötelező továbbképzésével és előmeneteli rendszerével kapcsolatos jogszabályok [2019. évi LXXX. törvény és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet] alapján az oktató négyévenként legalább hatvan óra továbbképzésben vesz részt. A (SZC neve) főigazgatója által elfogadott képzéseketnél lehet megtekinteni, és az erről szóló levelet átvenni.

Nyilvántartásunk szerint továbbképzési kötelezettséged 2022.01.03-ig kell teljesíteni. Kérünk visszajelzést 06.03-án 15 óráig, hogy milyen továbbképzésen veszel részt.

Felhívjuk a figyelmet, hogy csak azok az oktatói továbbképzések beszámíthatók a kötelezően teljesítendő 60 óra továbbképzésbe, amelyek a <https://ikk.hu/otr> oldalon találhatóak. Továbbá elfogadásra került a GINOP-6.1.2 „Digitális szakadék csökkentése” c. továbbképzés (jelentkezési felületét: <https://digkomp.hu>)"

Szakképzésben dolgozó kollégáink közül volt, aki a képzés irányát pontosan megjelölve kért lehetőséget a kötelező továbbképzés vállalati környezetben való teljesítésére. Leveléből idézünk: „Mivel PLC programozás, mechatronika, irányítástechnika és elektronika tárgyakat tanítok a gyakorlati képzésem szeretném a.....(cég neve) Kft-nél elvégezni. A cégnél lehetőség van PLC programozásra, PLC vezérelt és folyamatirányító rendszerek építésére, telepítésére, az ezzel kapcsolatos legkorszerűbb technológiák, ismeretek megszerzésére elsajátítására. Kérem tájékoztasson továbbképzés ezen formájának lebonyolításának és igazolásának módjáról.” A fenti levelére, amelyet az oktatoi.tovabbkepzes@ikk.hu címre írt, hetek óta nem kapott választ.

Az IKK minimum három hónap késéssel tette közzé a képzéseket, de az oktatók számára nem ad a teljesítésre haladékot (a centrumban sem tudták azonnal, hogyan kellene kiszámolni, kinek, mennyi továbbképzést kell teljesíteni) Ez az "amit szabad Jupiternek.." klasszikus esete. Ráadásul, az [Ikk.hu/otr](https://ikk.hu/otr) lapról időközben képzések kerültek le, jelentkezési lapokat adtak vissza. Ennek okát a honlapon nem jelzik.

Teljes bizonytalanságot okoz, hogy nem tájékoztatnak a képzések időpontjáról, helyszínéről amiatt, hogy az éves szabadságolásokat már betervezték, nyári szabadsága terhére nyilván senki nem kíván képzésben részt venni, így viszont lehetséges, hogy ősszel egyszerre több oktató is ki fog esni a munkából, akiket majd helyettesíteni kell – „természetesen” ingyen.

Összességében: A továbbképzések a jelenlegi formában nem szolgálják a szakképzésben dolgozók szakmai, módszertani színvonalának célirányos fejlesztését, pusztán arra alkalmasak, hogy a hevenyészett módon

összeállított tanfolyamokon keresztül a törvényi kötelezettséget letudják, ha egyáltalán lesz olyan helyszínen és időpontban szervezett képzés, amelyen részt tudnak venni, mert az e célra létrehozott honlapon még ez sem derülhet ki számukra.

3.

A fentiek miatt a **PDSZ javasolja és egyben kéri**, hogy

- az IKK Oktatói Továbbképzési Rendszerébe az egyes szakirányoknak megfelelő képzések kerüljenek, a közismereti tárgyak vonatkozásában is legyenek változatos, színvonalas, részletes tematikát tartalmazó képzések, továbbá a képzések helyét, időpontját és minden egyéb információt tegyenek közzé!
- Legyen a jogszabályban egyértelmű, hogy a továbbképzés a kötött munkaidő részét képezi!
- Tekintettel arra, hogy az új szakképzési törvény hatálybalépése után egy évvel tisztázódott a képzések módja, formája, **legalább egy év haladékot kérünk a képzési kötelezettség teljesítésére. Kérjük, hogy addig dolgozzák ki szakmacsoportonként a továbbképzéseket, hasonlóan az autóipari szakmához, majd ezt követően kezdjék meg a továbbképzéseket!**
- **Kérjük, hogy a tavalyi és ideai digitális munkarendben történő oktatás után legalább 30 óra továbbképzést írjanak jóvá – a 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendeletben foglaltakhoz hasonlóan – önképzés címén az oktatók számára**, amellyel egyrészt elismernék a digitális oktatással járó többletmunkát, másrészt kompenzálnák a járvány miatt elmaradt képzési lehetőségekből eredő hátrányokat!
A legalább 30 óra jóváírását indokolja még, hogy jelentős többletmunkával és ismeretbővítéssel járt a digitális platformok használatának elsajátítása, illetve digitális tananyagok készítése és összeállítása. Ezzel a munkával valóban új ismeretekre, képességekre tettek szert az oktatók.
- **A szakképzésben dolgozók továbbképzésben való részvételének határideje legyen azonos a közoktatásban foglalkoztatott pedagógusokéval (az 55. életév betöltése)!** A jelenleg hatályos szabályok szerint a 2020. július 1-étől a szakképzési törvény hatálya alá került idősebb pedagógusok, akiknek az Nkt. hatálya alatt már évek óta nem kellett továbbképzésben részt venniük, ez év végéig kell 60 óra továbbképzést teljesíteniük, ha nem töltötték még be a 60. életévüket. Ez a szabály amellet, hogy rendkívül méltánytalan, ésszerűtlen is, főképpen, hogy esetükre átmeneti szabály sem született. Az az 59 éves kolléga, aki most szembesül azzal, hogy 60 órát 6 hónap alatt kellene megszereznie

abszolút áldozata ennek a rendszernek, holott lehet, hogy eddigi munkáéveit az adott intézményben dolgozta le, és vett részt számtalan átalakításban, és akár évente tanult meg új szakmákat és vizsgarendszereket, követelményeket. Egyes intézményekben méltányosságból eltekintenek az 55 év felettiak továbbképzési kötelezettségétől, de fontos lenne, hogy ez a jógyakorlat általános legyen, és jogszabályban is kapjon megerősítést.

Tisztelt Miniszter Úr!
Várjuk válaszát!

A PDSZ Országos Választmánya nevében üdvözlettel:

PDSZ OV elnök

Budapest, 2021. június 4